

Innehåll

Om strategirapporten – syfte och upplägg	3
1 Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning*	5
2 Översikt av strategisammanhanget	6
2.1 Förändringar i strategisammanhanget	6
2.2 Sveriges roll i strategisammanhanget	7
2.3 Synergier med andra svenska strategier och aktörer	8
3 Resultatreddovisning	9
Sidas bidrag till förändring på strateginivå	9
3.1 Stödområde 1: Ökad ekonomisk integrering med EU och marknadsekonomisk utveckling	10
3.1.1 Mål 1: Stärkt kapacitet hos institutioner för fortsatt ekonomisk EU-integration	11
3.1.2 Mål 2: Konkurrenskraftiga små och medelstora företag	11
3.2 Stödområde 2: Stärkt demokrati, ökad respekt för mänskliga rättigheter och mer utvecklad rättsstat	12
3.2.1 Mål 3: En mer effektiv offentlig förvaltning med stärkt administrativ kapacitet att genomföra reformer för EU-närmandet	12
3.2.2 Mål 4: Offentliga tjänster levereras av bättre kvalitet, utifrån principer om icke- diskriminering och lika rättigheter och med minskad korruption	13
3.2.3 Mål 5: Ett mer effektivt rättsväsende, som i högre utsträckning garanterar rätten till en rättvis rättegång, i enlighet med europeisk standard	14
3.2.4 Mål 6: Minskat könsrelaterat våld, hatbrott och människohandel	15
3.2.5 Mål 7: En mer demokratisk och effektiv poliskår	15
3.2.6 Mål 8: Ett mer pluralistiskt civilt samhälle inklusive politiska partier med stärkt folklig förankring	16
3.2.7 Mål 9: Förbättrade förutsättningar för demokratiskt ansvarsutkrävande och deltagande i politiska processer inklusive främjande av fria val	16
3.2.8 Mål 10: Friare och mer oberoende media	17

3.2.9 Mål 11: Att partnerländerna i högre grad uppfyller internationella och nationella åtaganden för mänskliga rättigheter, jämställdhet (inklusive EU:s strategi för jämställdhet), och icke-diskriminering.....	17
3.2.10 Mål 12: Kvinnor och män har i högre utsträckning samma makt att utforma sina liv	18
3.2.11 Mål 13: Ökat förtroende och försoning mellan parterna i och mellan länderna	18
3.3 Stödområde 3: Förbättrad miljö och begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan och klimatförändringar	19
3.3.1 Mål 14: Att partnerländerna i högre grad uppfyller EU:s regelverk och internationella överenskommelser för miljö, klimat och energi	19
3.3.2 Mål 15: Stärkt miljömässigt ansvarstagande hos allmänhet, näringsliv och civilsamhälle	20
3.3.3 Mål 16: Mer hållbar samhällsservice inom områden som vatten och avlopp, avfallshantering, energieffektivisering och förnybar energi	21
4 Implikationer	21
Bilaga 1: Rapport P6 finansiellt år 2020.....	1

Om strategirapporten – syfte och upplägg

Syftet med strategirapporten är rapportera Sidas strategigenomförande till UD. Strategirapporten tjänar som underlag till vårsamråden med Utrikesdepartementet (UD) samt till Regeringskansliets (RK) resultatrapportering. Sida är avsändare och UD är målgrupp för och mottagare av strategirapporten.

Vid sidan av strategirapporten redovisar Sida sin verksamhet till regeringen genom årsredovisningen. Denna inkluderar redovisning från strategigenomförandet på en övergripande nivå per strategi. Strategirapporten går djupare och redogör för strategigenomförandet per strategimål för varje strategi och drar även framåtblickande slutsatser.

Strategirapporten är utformad i enlighet med regeringens riktlinjer för strategier. Strategirapporten ska redovisa, analysera och bedöma resultaten av strategigenomförandet i förhållande till angivna strategimål¹ samt redogöra för implikationer för det fortsatta strategigenomförandet. Vid behov ska rapporten redovisa förändringar i förutsättningarna för genomförandet. Det finns tre typer av strategirapporter: Strategirapport år 1, årlig strategirapport och fördjupad strategirapport.

1. **Strategirapport år 1** skrivs för strategiperiodens första år efter genomförd operationalisering. Rapporten sammanfattar slutsatser och redovisar resultat från genomförandet av föregående strategi (i de fall det finns en tidigare strategi). Denna strategirapport redogör även för den förändringsteori som ligger till grund för Sidas stöd inom strategin, centrala överväganden samt hur verksamheten ska genomföras och följas upp under strategiperioden.
2. **Den årliga strategirapporten** skrivs för de år då varken en fördjupad översyn eller operationalisering genomförts.
3. **Den fördjupade strategirapporten** skrivs näst sista året av strategin efter att en fördjupad översyn genomförts. Rapporten redogör för slutsatserna från den fördjupade översyn av strategigenomförandet som sker en gång per strategi. Den fördjupade strategirapporten ska sammanfatta genomförandet av hela strategin hittills² (bl.a. analys av resultat per strategimål) samt ge tydliga rekommendationer inför kommande strategiperiod. Den fördjupade strategirapporten utgör Sidas huvudtillfälle att lämna rekommendationer till regeringens anvisningar inför ny strategi. Strategirapporten är en lägesuppdatering av strategigenomförandet och bedömer resultat sedan den senaste strategirapporten. Strategirapporten bygger på det underlag som finns tillgängligt vid tillfället för strategirapportens framtagande (t.ex. rapportering, reserapporter, studier, utvärderingar, analyser och anteckningar från partnernöten).

Kapitel 1 sammanfattar Sidas bedömning av strategigenomförandet per strategimål. **Kapitel 2** ger en översikt av strategisammanhanget och beskriver den kontext (tematisk/geografisk) i vilken strategin genomförs. **Kapitel 3** redovisar resultat från strategigenomförandet. **Kapitel 4** redogör för eventuella implikationer för det fortsatta strategigenomförandet som behöver lyftas till UD.

”**Trafikljusen**” är Sidas viktigaste signalsystem för att följa hur det går i strategigenomförandet. En bedömning görs för varje strategimål och ger en snabb överblick av nuläget. Bedömningen och

¹ I de tidigare resultatstrategierna används begreppet *resultat*. Denna mall använder genomgående begreppet *strategimål* i linje med nya riktlinjer för strategier. I resultatstrategierna är resultaten klustrade kring *resultatområden*. Mallen använder dock genomgående begreppet *stödområde*.

² Dvs. från strategins början fram till 15/3.

motiveringen till denna utgör narrativet i resultatredovisningen (kapitel 3) i strategirapporten. I strategirapporten bedöms två aspekter:

1. **Utveckling mot strategimålet:** Strategimålen anger vad Sidas arbete ska bidra till under en angiven strategiperiod och utgör den huvudsakliga styrningen i strategigenomförandet. Trafikljusbedömning för *utveckling mot strategimålet* används för att få en snabb uppfattning om utvecklingstrender inom de målområden i kontexter där Sida är aktiv. Sidas insatser kan vara med och påverka utvecklingstrender inom de områden där vi är aktiva, men det handlar ofta om större komplexa och långsiktiga förändringar på nationell, regional och/eller global nivå, där ett stort antal faktorer utanför Sidas kontroll inverkar på utvecklingen i kontexten. Trafikljusbedömningen och färgsättningen motiveras och beläggs utifrån tillgänglig statistik, källor eller rapporter.

Bedömning av utvecklingstrender i kontexten i förhållande till **strategimålen**:

- Grön:** Utvecklingen går framåt
- Gul:** Utvecklingen går delvis framåt eller delvis bakåt
- Röd:** Utvecklingen går bakåt

2. **Portföljens relevans:** Sidas strävan är att sätta samman och upprätthålla en relevant och väl avvägd portfölj i förhållande till utvecklingsutmaningar i respektive strategikontext, strategins mål och Sidas ambitioner avseende förväntade förändringar och resultat. *Portföljens relevans*, dvs. om Sida har satt samman en väl avvägd portfölj av insatser och aktiviteter som bedöms bidra till förändring i linje med strategimålet.

Sida måste löpande justera sin förändringsteori och portfölj utifrån olika aspekter:

- (i) föränderlig kontext och sammanhang, (ii) efter den styrning som myndigheten får och (iii) beroende på om aktiviteter inte gett eller förväntas ge resultat. Trafikljusbedömningen och färgsättningen av detta trafikljus beaktar och utgår från dessa aspekter.

Bedömning av **portföljens relevans**:

- Grön:** Portföljen är relevant
- Gul:** Portföljen är delvis relevant
- Röd:** Portföljen är inte relevant

1 Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning*

Strategin för Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet omfattar totalt 11 bilaterala (Albanien, Armenien, Belarus, Bosnien-Hercegovina, Georgien, Kosovo, Moldavien, Nordmakedonien, Serbien, Turkiet och Ukraina) och ett regionalt fönster. Inom strategin finns totalt tre stödområden och 16 mål. Varje landfönster arbetar mot alla eller ett urval av målen och har en separat årlig rapportering till UD och dessutom finns en rapportering som täcker det regionala samarbetet. Föreliggande rapport täcker således endast det bilaterala fönstret för Nordmakedonien. Strategin gällde ursprungligen för perioden 2014-2020, men har förlängts t.o.m. 2021.

	Mål ³	Portfölj ⁴
Ökad ekonomisk integrering med EU och marknadsekonomisk utveckling		
1. Stärkt kapacitet hos institutioner för fortsatt ek. integration med EU		
2. Konkurrenskraftiga små och medelstora företag		
Stärkt demokrati, ökad respekt för mänskliga rättigheter och mer utvecklad rättsstat		
3. En mer effektiv offentlig förvaltning med stärkt administrativ kapacitet		
4. Offentliga tjänster levereras av bättre kvalitet och minskad korruption		
5. Ett mer effektivt rättsväsende i enlighet med europeisk standard		
6. Minskat könsrelaterat våld, hatbrott och människohandel		
7. En mer demokratisk och effektiv poliskår		
8. Ett mer pluralistiskt civilt samhälle		
9. Förbättrade förutsättningar för demokratiskt ansvarsutkrävande och deltagande		
10. Friare och mer oberoende media		
11. Åtaganden för mänskliga rättigheter, jämställdhet och icke-diskriminering		
12. Kvinnor och män har i högre utsträckning samma makt att utforma sina liv		
13. Ökat förtroende och försoning mellan parterna i och mellan länderna		
Förbättrad miljö och begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan och klimatförändringar		
14. EU:s regelverk och int. överenskommelser för miljö, klimat och energi		
15. Stärkt miljömässigt ansvarstagande hos allmänhet, näringsliv och civilsamhälle		
16. Mer hållbar samhällsservice som vatten och avlopp, avfallshantering, energi		

* Vita trafikljus innebär att implementeringen av strategin (ännu) inte adresserat dessa delmål. De flesta adresseras dock genom strategins regionala dimension. Gulmarkeringen för mål 2 hänvisar till en försiktig början av samarbete. Det finns en kort analys av framstegen inom området på strateginivå. Arbetet inom detta mål, på portföljnivå, kommer att utvecklas under nästa strategiperiod.

³ Bedömning av utvecklingen i kontexten i förhållande till **strategimålen**: Grön: Utvecklingen går framåt; Gul: Utvecklingen går delvis framåt eller delvis bakåt; Röd: Utvecklingen går bakåt.

⁴ Bedömning av **portföljens relevans**: Grön: Portföljen är relevant; Gul: Portföljen är delvis relevant; Röd: Portföljen är inte relevant.

2 Översikt av strategisammanhanget

Totalt strategibelopp:
8 922 MSEK⁵

Utbetalat belopp hittills:
9 072 MSEK, varav 142 MSEK
i Nordmakedonien

Antal insatser 2020:
18

2.1 Förändringar i strategisammanhanget

Covid-19-pandemin har drabbat regionen hårt och Nordmakedonien är ett av de hårdast drabbade länderna på västra Balkan med en underutvecklad hälsosektor. Pandemin har också resulterat i en ökning av en redan hög arbetslöshet⁶ och i en upplevd försämrad situation när det gäller korruption.⁷ Det finns även indikationer på ökat våld i hemmet⁸ och en ökad ojämlikhet, särskilt bland unga vuxna och kvinnor. Situationen är särskilt svår på landsbygden där det finns betydande fattigdom.

Under de senaste åren har Nordmakedonien levererat inom många reformområden. Demokratien har stärkts, säkerhetssektorn har reformerats och maktstrukturen har förbättrats med fler kvinnor i ledande positioner på nationell nivå. Europeiska Unionen (EU) har därför deklarerat att man vill inleda medlemskapsförhandlingar och landet fick i mars 2020 också fullt medlemskap i North Atlantic Treaty Organization (NATO).

I en skör demokrati bör det öppna och fria parlamentsvalet i juli 2020 beskrivas som en framgång. Valet resulterade i en mycket knapp seger för den sittande regeringen bestående av socialdemokratiska SDSM och det albanska nationalistpartiet DUI. Den nya regeringen inledde omedelbart en förnyad och ambitiös reformagenda. En mycket omfattande diskrimineringslag antogs i oktober 2020. Denna lag förbjuder all form av diskriminering baserat på ras, ursprung, nationalitet, etnicitet, religion, politisk åskådning, sexuell läggning eller könsidentitet. Denna lag följer också EU:s lagstiftning och internationell standard för mänskliga rättigheter. En särskild utmaning relaterat till reformagendan är att ingen tillförlitlig nationell folkräkning har ägt rum sedan 2002. En folkräkning är därför planerad att äga rum i april 2021.

Under de senaste åren har situationen för civilsamhället förbättrats med ökad yttrandefrihet och tillgång till information. Trots den allmänt positiva utvecklingen finns det fortfarande behov av att civilsamhället har möjlighet att vara delaktiga i ett tidigare skede i olika offentliga processer, helst redan i planeringsstadiet. På miljöområdet har landet antagit sin första energistrategi och bland annat ska användningen av kol fasas ut till år 2030.⁹ Idag utgör kol två-tredjedelar av landets energi. Dessutom förbereds nu Nordmakedoniens första klimatförändringsstrategi och -lag.

Trots dessa framsteg återstår mycket arbete, exempelvis inom landets juridiska ramverk och i regeringens genomförandekapacitet. Arvet från omfattande oegentligheter för ett halvt decennium sedan hänger som ett mörkt moln över en ömtålig och ung demokrati. Dessutom är landet sårbart ur ett etniskt perspektiv där de historiska konfliktytorna utifrån etnicitet kvarstår.

Enligt Transparency Internationals senaste index från 2020 rankas Nordmakedonien som 111 av 180 länder. Nordmakedoniens poäng har försämrats från 43 till 35 (max 100) sedan 2012. Covid-19 har

⁵ Totalt strategibelopp för hela den regionala strategin.

⁶ <https://www.worldbank.org/en/region/eca/publication/western-balkan-regular-economic-report>

⁷ Transparency International, Corruption perception index 2020, <https://www.transparency.org/en/cpi/2020/>

⁸ <https://balkaninsight.com/2020/04/21/covid-19-and-domestic-abuse-when-home-is-not-the-safest-place/>

⁹ The strategy for energy development of the Republic of North Macedonia until 2040. Klaradia: UM2020/30073/SKOP-3

ytterligare exponerat landets styrnings- och strukturproblem, samt tydliggjort omfattande korruption och förvärrat socialt missnöje.¹⁰

2021 kommer troligen att vara ett kritiskt år för Nordmakedoniens regering. Det kommer troligen att bli svårt att genomföra reformagendan då de ekonomiska konsekvenserna av covid-19 är betydande med bl. a. hög arbetslöshet. Det främsta oppositionspartiet VMRO-DPME försvårar även för regeringen att genomföra sin reformagenda i parlamentet, exempelvis genom att filibustra.

Det är idag oklart när EU kan fatta beslut om när medlemskapsförhandlingarna kan inledas då Bulgarien effektivt hindrar processen. Bulgarien menar att Nordmakedonien inte uppfyller sin del av Vänskapsavtalet mellan länderna från 2017 och har därför lagt in sitt veto mot att medlemsförhandlingarna inleds. Även om befolkningen överlag ännu är positivt inställd till EU, så verkar det också finnas ett växande missnöje med EU. Det finns många som anser att landet har gjort stora uppoffringar (särskilt kopplat till landets namnbyte) och förändringar för att uppnå kraven uppsatta av EU. Etniska spänningar kan öka dåutsikten till ett eventuellt EU-medlemskap har varit en enande faktor.

2.2 Sveriges roll i strategisammanhanget

Tabell 1. Givarkontext

Biståndets (totala) andel av statsbudgeten utgör: Statistik saknas*	Strategins andel av det totala biståndet: Statistik saknas*
Givargemensam samarbetsstrategi: Saknas*	Gemensamma EU-strategin gäller 2021- 2027
De fem största givarna (organisationer och/eller länder) är troligen (FY2020): EU, Schweiz, Turkiet, USA och Storbritannien.	Sverige är troligen den sjätte största givaren. Av EU:s medlemsstater är Sverige den största givaren.*
EU-delegerat samarbete: 0 SEK är mottagna från EU-kommissionen	

* Denna statistik samlas inte in i landet. Den mest tillförlitliga källan är OECD/DAC där data finns från 2018

Uppdaterad årlig statistik om utvecklingsbistånd till Nordmakedonien sammanställs idag inte av någon aktör. OECD/DAC tillhandahåller uppdaterad statistik fram till år 2018. Jämfört med andra länder i regionen finns det relativt få givare och finansieringsnivån är därför begränsad. Den överlägset största givaren är EU följt av Schweiz, Turkiet, USA och Storbritannien. Sverige är en av de sex största givarna och bidrar mest av EU:s medlemsländer. På grund av en ökad svensk finansiering har Sveriges roll och möjligheter att påverka både EU:s stöd och den allmänna utvecklingen i landet ökat.

Sidas långsiktiga avtal och förmåga att anpassa verksamheten till lokala behov och prioriteringar uppskattas av partner. Sverige stödjer ofta frågor som demokratiutveckling och jämställdhet snarare än exempelvis infrastruktur till skillnad från flera andra givare.

Trots vissa framsteg de senaste åren finns ett behov av att uppmuntra en myndighetskultur som kännetecknas av administrativt samarbete. För att underlätta ökat informationsutbyte och förbättra samarbete och samordning mellan statliga institutioner och givare har tolv tematiska arbetsgrupper inrättats med fokus på EU:s verksamhet. Sida deltar i arbetsgrupperna för offentliga finanser ('public finance management'), miljö och klimat, jordbruk och landsbygdsutveckling, samt regional och kommunal utveckling.

Det finns också ett behov av ökad samordning mellan givarna. Den ansvariga myndigheten för givarsamordning är Sekretariatet för europeiska frågor (SEA). Sida och Norge samarbetar och stödjer

¹⁰ Transparency International, Corruption perception index 2020

SEA finansiellt.¹¹ Sedan valet i juli har det funnits tecken på att SEA dessutom vill utöka sin roll för att samordna givare vilket vore en utveckling som Sida skulle välkomna. Sida stödjer också reformer inom underrättelsesektorn genom stöd till Geneva Centre for Security Sector Governance ("DCAF").¹² Stödet sker i form av en gemensam finansieringsmekanism i vilken Sverige samarbetar med Schweiz, Nederländerna och Storbritannien. Gemensam finansiering till projekt är ett effektivt sätt att stödja och samordna lokala insatser.

2.3 Synergier med andra svenska strategier och aktörer

Table 5. Outcome on All Appropriations in the Selected Country/Region (incl. Country Allocation)

	Anslagspost	Utfall 2020 (KSEK)	Avtalad bemyndiganderam (KSEK)
ID03 Partner country ENG	Appropriation	Outcome 2020 (KSEK)	Agreed frame of Outstanding commitments (KSEK)
North Macedonia	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället (7 1:1.5)	1 424	0
	115 Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet (7 1:1.23)	59 000	72 697
	33 Strategiskt inriktade bidrag	348	0
	Total	60 772	72 697

Sida strävar efter att skapa synergier med flera andra relevanta strategier, t.ex. genom att bygga på befintliga partnerskap med, ofta etablerade, regionala aktörer inom den regionala reformstrategin. De regionala partnerskapen kompletterar det bilaterala utvecklingssamarbetet och bidrar till samtliga resultatmål. De relevanta regionala samarbetena inkluderar exempelvis Balkan Investigative Reporting Network (BIRN, yttrandefrihet och fria medier), Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD, kvinnor och ungdomar i näringslivet), Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD, flerdimensionell granskning), mediaorganisationen Organized Crime and Corruption Reporting Project (OCCRP, media och antikorruption), Western Balkans Investment Framework (WBIF, miljöinvesteringar), Världsnaturfonden (WWF, skydd av hotade arter och områden) och Internationella naturvårdsunionen (IUCN, naturbaserade lösningar).

Medel delegerades till Sidas enhet för det civila samhället (CIVSAM) t.o.m. 2020 för att ge stöd till Kvinna till Kvinna (KtK), Olof Palme International Center (OPC) och We Effect för verksamhet i landet. De utgör samtliga s.k. strategiska partnerorganisationer för Sida. Eftersom det funnits behov av en tydligare lokal förankring, har nu direkta samarbeten upprättats (eller kommer att upprättas) med dessa organisationer istället inom ramen för det bilaterala samarbetet. Det kommer dock även framgent finnas ett erfarenhetsutbyte och dialog kring dessa samarbeten då CIVSAM fortsätter sina stöd till dessa organisationer. Därutöver kanaliseras även medel till svenska partianslutna organisationer för verksamhet i Nordmakedonien genom PAO-strategin.

Då många av partnerorganisationerna även har verksamhet i grannländerna har Sida kontinuerlig dialog och erfarenhetsutbyte med kollegor i regionen. Här kan exempelvis nämnas regionala erfarenhetsutbyten kring samarbeten med Polismyndigheten och Naturvårdsverket. För att dra på intern kunskap och kapacitet samt tillvarata lärdomar från andra kontexter, konsulteras

¹¹ Insatsnummer: 12591. Nordic support for progress in North Macedonia. KlaraDia UM2019/10178/SKOP

¹² Insatsnummer: 11965. Intelligence sector reform program. KlaraDia UM2017/38685/SKOP

emellanåt även Sidas fokalpunkter. Detta gäller både fokalpunkter för tematik samt med ansvar för specifika organisationer.

Sida stödjer institutionella samarbeten mellan myndigheter i Sverige och Nordmakedonien inom områden som lantmäteri, statistik och miljö/naturvård vilket uppskattas av de lokala institutionerna med begränsad kapacitet. Svenska polismyndigheten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) genomför nu pilotstudier för att eventuellt inrätta långsiktiga samarbeten med deras lokala motsvarigheter. Dessutom har ett nytt och direkt samarbete utanför strategin inletts mellan Sveriges riksdag och Nordmakedoniens parlament under 2020 som förväntas bidra till lärdomar för båda parter.

3 Resultatredovisning

Sidas bidrag till förändring på strateginivå

Överlag implementerades portföljen i enlighet med planen för 2020, även om det blev ett exceptionellt år på grund av covid-19 pandemin. Vid årets slut bestod portföljen av 18 beslutade insatser och de totala utbetalningarna för 2020 uppgick till, som planerat, 59 MSEK.

Under 2020 tecknades fyra nya fleråriga avtal med KtK¹³, UN-Women¹⁴, UNICEF¹⁵, National Democratic Institute (NDI)¹⁶ samt avtal om pilotstudier med Polismyndigheten, Helvetas och SKR. Därigenom har portföljen tydligt förstärkts och konsoliderats under året. Portföljen har ett särskilt starkt fokus på jämställdhet och luftföroreningar. Portföljen har överlag ett starkt fokus på stödområde 2 ("Stärkt demokrati, ökad respekt för mänskliga rättigheter och mer utvecklad rättsstat") och stödområde 3 ("Förbättrad miljö och begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan och klimatförändringar"). Sida bedömer dock att en förstärkning kommer innebära fler samarbeten inom stödområde 1 ("Ökad ekonomisk integrering med EU och marknadsekonomisk utveckling") framöver. Detta arbete inleds från 2021 med två pilotprojekt implementerade av Helvetas och ett nytt projekt av We Effect med fokus på ökade inkomster och ekonomisk egenmakt för marginaliserade grupper.

Sidas avtalspartner består av såväl multilaterala organisationer och internationella och svenska civilsamhällesorganisationer, som svenska myndigheter. Diagrammet nedan visar att utbetalningsnivån till svenska myndigheter var relativt begränsad, särskilt om man jämför med tidigare år. Medelsförbrukningen har minskat inom denna sektor vilket till stor del beror på internationella reserestriktioner. Aktörer från civila samhället och multilaterala organisationer har däremot kunnat bedriva sin verksamhet i större utsträckning tack vare en större lokal närvaro. Alla partner har dock lokala partner som t.ex. nationella och lokala myndigheter, civilsamhällesorganisationer och mediaaktörer. Detta säkerställer ett starkt lokalt ägarskap och långsiktigt hållbara förändringar.

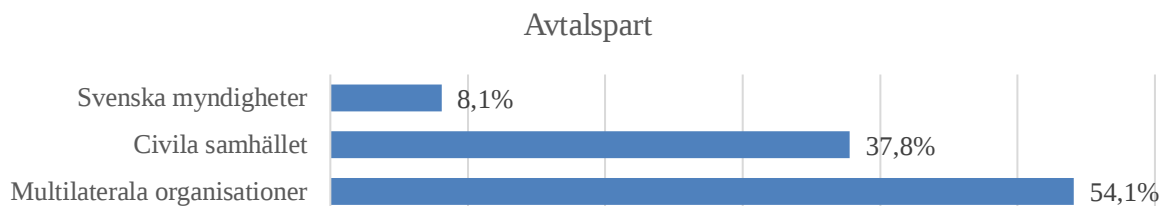
¹³ Insatsnummer: 14290. Strengthening women's rights and women's participation in RNM; KlaraDia UM2020/15531/SKOP

¹⁴ Insatsnummer: 12828. Gender Mainstreaming Advisory; KlaraDia UM2017/38198/SKOP

¹⁵ Insatsnummer: 14214. UNICEF. KlaraDia: UM2020/30074/SKOP

¹⁶ Insatsnummer: 14105. Advancing women's political participation; KlaraDia UM2020/09411/SKOP

Figur 1: Utbetalningar 2020 uppdelat per avtalspart

Sida tar hänsyn till perspektiven vid planering, beredning och uppföljning av insatser. Extrem fattigdom förekommer knappt inom regionen, men flera insatser tar hänsyn till att många människor har ytterst begränsade ekonomiska resurser och möjligheter, särskilt på landsbygden. Under kvartal 1/2021 förväntas ett nytt samarbete med We Effect som delvis har fokus på marginaliserade grupper. När portföljen inom stödområde 1 är mer utvecklad så förväntas ytterligare fokus på fattiga människor. Jämställdhetsperspektivet är särskilt uppmärksammat i verksamheten med ett flertal insatser. Miljö- och klimatperspektivet behöver dock stärkas i insatser där detta inte är i huvudfokus och dessutom kommer konfliktperspektivet behöva omhändertas genom nya insatser om den nya strategin omfattar ett nytt stödområde om Inkluderande och fredliga samhällen.

Under 2020 har projektgenomförandet drabbats hårt av covid-19 pandemin, vilket har lett till förseningar i genomförandet av projekt och omprogrammering av andra aktiviteter. Projekt med fokus på kapacitetsbyggnad och andra gruppaktiviteter samt projekt som krävt internationella resor har drabbats särskilt. Det har därför varit nödvändigt att förlänga genomförandeperioden för vissa projekt. Inom fyra insatser har det varit möjligt att omfördela eller lägga till medel till ett totalt värde av 4,46 MSEK för att minska de negativa effekterna av pandemin¹⁷. Här kan särskilt omnämnas Sida särskilda bidrag till UNDP (2,82 miljoner kronor) för att, i samarbete med hälsoministeriet, stärka kapaciteten hos landets svagaste kommuner att ta fram teknisk dokumentation för att bygga hälsofaciliteter. Dessa hälsofaciliteter bedöms ha stor betydelse för att minska effekterna av covid-19 pandemin. Detta stöd har varit möjligt inom ramen för det existerande UNDP-stödet för att bygga kommunernas kapacitet¹⁸.

Det ska noteras att vissa trafikljus är vita då Sida i dessa fall har ett för begränsat arbete för att göra en bedömning. I flera fall är även utvecklingen på strateginivån blandad och då är trafikljuset gult. Vidare förutser Sida att flera trafikljus på portföljsnivå kommer att förändras från gult till grönt när flera nya samarbeten som avtalats under kvartal 4/2020 börjar genomföras under 2021. Avslutningsvis är det viktigt att komma ihåg att de flesta av Sidas samarbeten bidrar till flera stödområden och/eller mål.

3.1 Stödområde 1: Ökad ekonomisk integrering med EU och marknadsekonomisk utveckling

Pandemin har påverkat landets ekonomiska utveckling negativt. Den ekonomiska uppgången som påbörjades 2019 upphörde till följd av nedstängningar. Liknande åtgärder drabbade de viktigaste handelspartnerna, vilket ledde till handelsstörningar.¹⁹ Centralbanken förutspår en ekonomisk nedgång på 4,9 procent för 2020²⁰ och endast hushållens och statens konsumtion bidrog till tillväxt. För att stötta ekonomin antog regeringen tre åtgärds paket på totalt 500 miljoner euro. Enligt EU:s lägesrapport har emellertid Nordmakedonien gjort vissa framsteg under året mot att bli en väl fungerande

¹⁷ Insatsnummer: 12379 UNDP, 2018-2021. Insatsnummer: 54030557 We Effect Ramavtal, 2018-2022. Insatsnummer: 12372 UN Women, 2018-2022. Insatsnummer: 54030562 Kvinna till Kvinna Ramavtal, 2019-2023. Dox ärendenummer: 20/000500

¹⁸ Insatsnummer: 12379. UNDP - Building Municipal Capacity for Project Implementation. Dox ärendenummer: 18/001091

¹⁹ EU Commission Staff Working Document, North Macedonia 2020 Report, 2020, Dox: 005750/21, s. 49

²⁰ Revision of the macroeconomic forecasts 2020, Central Bank Governor's presentation, December 2020, s. 8

marknadsekonomi, exempelvis stärktes den finanspolitiska transparensen. Samtidigt återkallades dock finansiellt betydelsefulla reformer av inkomstbeskattningen och pensionssystemet som infördes i början av 2019.²¹

Pandemin har också tydligt visat att livet för många utsatta människor i Nordmakedonien ofta handlar om att få de mest grundläggande behoven att fungera. Sida beslutade därför att en mindre del av de projektmedel som tilldelats UN Women kunde användas till en nödfond för kvinnor.²² Extra medel gick även till projektet med We Effect med fokus på landsbygdsutveckling och marginaliserade grupper, bl.a. för Romer i utsatta situationer.

I november 2020 förstärkte Sida stödområde 1 med en ny medarbetare på deltid (70%).

3.1.1 Mål 1: Stärkt kapacitet hos institutioner för fortsatt ekonomisk EU-integration

Strategimål

Utvecklingen inom detta strategimål var blandad under 2020 där främst pandemin har haft negativa effekter. EU har pekat ut ett antal områden där utveckling kan möjliggöra för Nordmakedonien att fortsätta sin väg mot ökad ekonomisk integration med EU. Förstärkning av skatteförvaltningen samt ökad transparens och hållbarhet omnämns som exempel.²³

Portfölj

Ett inledande arbete har påbörjats, men det återstår att utveckla en portfölj av samarbeten som syftar till detta mål.

3.1.2 Mål 2: Konkurrenskraftiga små och medelstora företag som utgör en större del av ekonomin

Strategimål

EU lyfter i en rapport att den formella privatsektorns konkurrenskraft påverkas negativt av landets stora informella ekonomi samt av rådande korruption. Detta begränsar privata företags möjligheter att göra affärer och har en negativ inverkan på investeringsbeteendet.²⁴ Kompetensbrist, till följd av brister i utbildningssystemet, utflödet av kvalificerade arbetstagare samt hindrande flaskhalsar i infrastrukturinvesteringar; påverkar också arbetskraftens produktivitet negativt och minskar ekonomins konkurrenskraft.²⁵ Samtidigt visade Nordmakedonien ett bra resultat i Världsbankens senaste "Ease of Doing Business-index" och rankades som nummer 17 av 190 länder med 80,7 poäng.²⁶

Portfölj

En landanalys av marknadsutvecklingen i Nordmakedonien genomfördes ifjol av Helvetas. Detta skedde inom det regionala programmet Reconomy²⁷, som utgör en plattform för vidareutveckling av regionala och bilaterala insatser inom stödområdet. Dessutom har Helvetas utvecklat två pilotprojekt

²¹ EU Commission Staff Working Document, 2020, Dox: 005750/21, s. 47

²² Insatsnummer: 12372. Memo request for budget re-allocation in response to Covid19, 2020-04-13, KlaraDia UM2019/02524/SKOP-30

²³ EU Commission Staff Working Document, 2020, Dox: 005750/21, s. 48

²⁴ EU Commission Staff Working Document, 2020, Dox: 005750/21, s. 52

²⁵ EU Commission Staff Working Document, 2020, Dox: 005750/21, s. 54

²⁶ Economy Profile North Macedonia, Doing Business 2020, Comparing Business Regulation in 190 Economies, World Bank Group, s. 4

²⁷ Insatsnummer: 14073. Helvetas 2020-2022, Dox ärendenummer: 20/000770

med fokus på avfallshantering respektive egenföretagande genom frilansande. Piloterna kommer att initieras under 2021.

I september fattades beslut om att lägga till medel (1,5 miljoner kronor) för en utökning av We Effects projekt med fokus på landsbygdsutveckling och marginaliserade grupper, delvis till följd av att pandemin lett till större sårbarhet när det gäller livsmedelsförsörjning och ekonomiska möjligheter. Bland annat har We Effect-projektet bidragit till direkta förbättringar för 211 romer från sex kommuner, varav 178 kvinnor och flickor. Detta uppnåddes genom t.ex. ökad mobilisering och rådgivning för tillgång till arbete samt inskrivning i yrkesutbildning.²⁸ Förberedelserna för ett eventuellt nytt samarbete 2021-2023 med We Effect har påbörjats.²⁹ Markeringen är gul då att utfallet är blandat inom detta mål.

3.2 Stödområde 2: Stärkt demokrati, ökad respekt för mänskliga rättigheter och mer utvecklad rättsstat

Nordmakedonien inledde år 2020 med förberedelser inför ett tidigare lagt parlamentsval till följd av det franska vetot att inleda EU-förhandlingar, och slutade året med ett nytt veto från Bulgarien. Under året avbröts sedan valförberedelserna på grund av covid-19 pandemin, som lämnade landet utan ett funktionellt parlament i mer än fem månader – något som bl. a. innebar ett stort bakslag i tillsynen över den verkställande makten. Den regering som etablerades efter valet tog ett viktigt steg framåt och bekräftade regeringens åtagande att stärka demokratin och öka respekten för mänskliga rättigheter genom att i oktober anta en antidiskrimineringslag.³⁰ Den interetniska situationen förblev lugn överlag, men samhället är fortsatt uppdelat efter etniska skiljelinjer med EU-anslutningen som ett enande mål.

I samband med Jugoslaviens upplösning uppkom och förstärktes tidigare spänningar mellan olika etniciteter i Nordmakedonien. En fredlig lösning kom till stånd i och med Ohridavtalet från 2001 som bidrar till att främja demokrati och stabilitet i landet. Avtalet innehåller bl. a. principer om en rättvis representation av alla etniska grupper gällande sysselsättning i offentlig förvaltning och näringsliv.³¹ Ohrid-avtalet har dock främst stärkt albanernas ställning som näst största folkgrupp (ca en-fjärdedel av befolkningen) då avtalet bl. a. säkerställer rätten för det språk som används av mer än 20 procent av befolkningen att bli ett andra officiellt språk. Ohrid-avtalet återspeglas också i regeringens operativa program för 2020-2024.³²

3.2.1 Mål 3: En mer effektiv offentlig förvaltning med stärkt administrativ kapacitet att genomföra reformer för EU-närmandet

Strategimål

Stora delar av landets administrativa kapacitet var nedsatt under 2020 på grund av pandemin vilket delvis gjorde det till ett förlorat år när det gäller reformagendan. Det fanns bland annat omfattande restriktioner kring fysisk närvaro på arbetsplatser.

²⁸ Insatsnummer: 54030557 och 14097. We Effect, Dox ärendenummer: 17/001098 och 20/001046, Dox dokumentnummer: 043416/20, "We Effect replies to Sida comments", s. 4

²⁹ Insatsnummer: 14097. We Effect 2021-2023, Dox ärendenummer: 20/001046.

³⁰ Balkan Insight: North Macedonia Reinstates Anti-Discrimination Law, 2020-10-28, <https://balkaninsight.com/2020/10/28/north-macedonia-reinstates-anti-discrimination-law/>

³¹ Implementation of the Ohrid framework agreement; trends in tolerance among the youth in the Republic of North Macedonia, Avirovic Bundalevska Irena och Dragovic Ivana, 2019, s.15

³² Operational program of the government of the Republic of North Macedonia 2020 – 2024, Dox: 005752/21, s. 36

EU-kommissionens lägesrapport bedömer Nordmakedonien som måttligt förberedd i att reformera den offentliga förvaltningen.³³ Att EU beslutade att förändra landets status i förhandlingarna visar ändå på den överlag positiva trend som landets fortfarande kapacitetsvaga statsapparat uppvisar.³⁴ Det finns indikationer på att motivationen och effektiviteten hos den offentliga förvaltning som arbetar med EU:s anslutningsprocess har minskat på grund av den nya osäkerheten kring anslutningsprocessen.

Regeringens mål är att skapa en effektiv och digitaliserad offentlig förvaltning baserad på modern europeisk förvaltning. Målet är att uppnå snabbare service, bättre kvalitet och lika tillgång för medborgare och näringsliv. Digitalisering och innovation är de reformområden som främst står i fokus.³⁵ Trots vissa framsteg återstår mycket arbete för att nå EU:s standard och trafikljuset är därför gult.

Portfölj

Sida har flera samarbeten som stödjer regeringens reformagenda relaterat till EU-närmandet. Projektet ”Nordic Support to Progress in North Macedonia”³⁶ bidrar inom ett brett spektrum av områden som juridisk harmonisering, mänskliga rättigheter, utbildning, kommunikation och miljö. 32 nationella och internationella korttidsexperter kontrakterades i projektet på begäran av lokala institutioner. Experterna bidrog till förberedelser inför en EU-anslutning och till institutionell kapacitetsbyggnad. Framför allt stöttade projektet förberedelserna av landets ”National Program for Adoption of the (EU) Acquis” vilket är ryggraden i Nordmakedoniens framtida planer för att anta EU-lagstiftningen.

Sida stödjer även ett långsiktigt samarbete mellan Lantmäteriet och Nordmakedoniens motsvarighet (Agency for Real Estate Cadaster). Samarbetet syftar bland annat till att utveckla ett gemensamt och modernt nationellt adressregister³⁷, vilket är avgörande för ett framgångsrikt genomförande av den planerade folkräkningen 2021. Ett samarbete mellan Nordmakedoniens statistikmyndighet (State Statistical Office) och Statistiska centralbyrån (SCB) har upprättats under året genom ett mellan de två parterna.³⁸ Under 2020 påverkades dock detta samarbete särskilt mycket av förseningar på grund av covid-19 och bristen på personalresurser till följd av den kommande nationella folkräkningen. Då portföljen är välutvecklad och bidrar till strategimålet är trafikljuset grönt.

3.2.2 Mål 4: Offentliga tjänster levereras av bättre kvalitet, utifrån principer om icke-diskriminering och lika rättigheter och med minskad korruption

Strategimål

Regeringens mål är en avpolitiserad, innovativ, hållbar, transparent och serviceinriktad offentlig förvaltning. Detta är en kritisk del i regeringens reformagenda och skall möta de växande förväntningarna på bättre offentliga tjänster hos landets medborgare och näringsliv. Ett annat åtagande är att harmonisera lagstiftningen för att uppfylla standarderna i Istanbulkonventionen.³⁹ Den offentliga förvaltningen är emellertid utsatt för politisering och överanställning, vilket gör att reformer är mycket känsliga och kommer att kräva ett långsiktigt arbete.

EU-kommissionen rapporterar vissa framsteg avseende reformer av den offentliga förvaltningen; som t ex den antagna transparensstrategin för 2019-2021, lanserandet av den öppna offentliga dataportalen

³³ EU Commission Staff Working Document, 2020, Dox: 005750/21, s. 12

³⁴ North Macedonia & UN:s Sustainable Development Cooperation Framework 2021-2025. Utkast. s. 6, 33. Dox: 034187/20

³⁵ Operational program of the government of the Republic of North Macedonia 2020-2024, Dox: 005752/21, s. 35

³⁶ Insatsnummer: 12591. Nordic Support to Progress of North Macedonia Semi-Annual Report 2020 Sweden, s. 14; KlaraDia: UM2019/10178-15

³⁷ Insatsnummer: 12380. Narrative report on Cooperation for Digital Democracy for May 2019-April 2020, s. 59. Dox: 029579/20.

³⁸ Insatsnummer: 12381. Memorandum of Understanding (MoU) between SSO and SCB from 2020-10-01. Dox: 001906/21

³⁹ Operational Program of the Government of the Republic of North Macedonia 2020-2024, Dox: 005752/21, s. 30

och offentliggörandet av data över de statliga finanserna. Likväl menar rapporten att respekten för principerna om öppenhet, och meritbaserad och rättvis tillsättning av tjänster fortfarande utgör viktiga problem.⁴⁰ Transparency International senaste rapport visar att korruptionsnivån ökar.⁴¹ Trafikljuset är gult då både framsteg och bakslag har skett inom detta strategimål.

Portfölj

Flera Sida-finansierade program bidrar till ökad transparens och allmänhetens medvetenhet om de offentliga institutionernas effektivitet. Det delvis Sida-finansierade reformprojektet för underrättelse-sektorn har bidragit till att parlamentet använder sina tillsynsfunktioner alltmer vilket också ökat öppenheten.⁴² Samarbetet mellan detta projekt och akademien för domare och åklagare gällande läroplansutveckling har institutionaliserat rättsväsendets roll i samband med kontroll och godkännande av särskilda utredningsåtgärder.⁴³

Ett samarbete med UNWomen fokuserar på att införa jämställdhetsbudgetering och transparent budgetrapportering på central och lokal nivå. Framsteg har också gjorts genom att införa jämställdhetsaspekter i flera viktiga artiklar i utkastet till den nya budgetlagen.⁴⁴ Projektet gav dessutom mentorstöd till 21 av 81 kommuner i jämställd datainsamling med syfte att anpassa lokala program och budgetar till den nyuppkomna covid-19 situationen.⁴⁵ Detta trafikljus är grönt då portföljen är välutvecklad och bidrar till strategimålet.

3.2.3 Mål 5: Ett mer effektivt rättsväsende, som i högre utsträckning garanterar rätten till en rättvis rättegång, i enlighet med europeisk standard

Strategimål

Rättsväsendet i Nordmakedonien bedöms vara måttligt förberett för EU-integrering. Det har dock gjorts framsteg när det gäller genomförandet av strategin för rättslig reform (2017-2022). Genom detta har man adresserat de ”brådskande reformprioriteringarna” och rekommendationerna som lyftes av Venedigkommissionen och Expertgruppen för rättsstatsfrågor (’Senior experts’ group on systemic rule of law issues’).⁴⁶ Även om vissa framsteg har gjorts gentemot målet går det långsamt och därför är markeringen gul.

Portfölj

Inom ramen för det Sida-finansierade expertstödet till myndigheter (se mål 3 ovan), bidrar Sida till processen för EU-närmande.⁴⁷ På begäran av Justitieministeriet bidrog Sida-finansierad expertis därigenom till en handlingsplan för genomförandet av den ovan beskrivna reformstrategin av den rättsliga sektorn. Samma projekt gav också tekniskt stöd till justitieministeriet gällande flera lagar som ingår i EU:s kapitel 23 om rättsväsende och grundläggande rättigheter.⁴⁸ Det tillhandahållna

⁴⁰ EU Commission Staff Working Document, 2020, Dox: 005750/21, s. 12

⁴¹ Transparency International, Corruption perception index 2020, <https://www.transparency.org/en/cpi/2020/>

⁴² European Commission: Key findings of the 2020 Report on North Macedonia, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/country_20_1795

⁴³ Insatsnummer: 11965. Pooled fund intelligence sector reform program in the Republic of Macedonia, Programme document, s. 3, 12, KlaraDia UM2017/38685/SKOP-36

⁴⁴ Insatsnummer: 12372. Project Promoting Gender Responsive Policies and Budgets -Towards Transparent, Inclusive and Accountable Governance in North Macedonia, Project Activity update July/December 2020, s.3, KlaraDia UM2019/02524/SKOP-27

⁴⁵ Ibid., s. 5

⁴⁶ EU Commission Staff Working Document, 2020, Dox: 005750/21, s. 16

⁴⁷ Insatsnummer: 12591. Nordic Support for Progress to North Macedonia; KlaraDia UM2019/10178/SKOP

⁴⁸ Insatsnummer: 12591. Nordic Support of Progress of North Macedonia Semi-Annual Report 2020 Sweden, s.14; KlaraDia UM2019/10178-15

konsultstödet är relevant, men trafikljuset är ändå gult då det inte finns några specifika samarbeten med relevans för detta mål.

3.2.4 Mål 6: Minskat könsrelaterat våld, hatbrott och människohandel

Strategimål

Trots att systematiska och harmoniserade officiella uppgifter saknas visar en OSSE-rapport från 2019 att våld mot kvinnor i Nordmakedonien är vanligt förekommande och särskilt kvinnor från minoritetsgrupper och landsbygdsområden har behov av stöd.⁴⁹ Könsrelaterat våld är en konsekvens av stereotyper inom utbildningssystemet och i media (inklusive sociala medier), och genom konservativa och patriarkala normer i samhället.⁵⁰ En ny lag om förebyggande av våld mot kvinnor och våld i hemmet ska antas av parlamentet, men processen för att ta itu med jämställdhetsfrågor i andra lagar är långsam.

Restriktiva åtgärder som införts för att begränsa spridningen av Coronaviruset har lett till alltmer isolering och ökad arbetslöshet. Det finns indikationer på att detta i sin tur har lett till ökade fall av våld i hemmet globalt och västra Balkan är inget undantag.⁵¹ Det civila samhället är en viktig aktör för att ge vård och omsorg vid könsrelaterat våld, för institutionernas kapacitetsbyggande samt för att allmänt fungera som påverkansaktörer. Ett annat och mer specifikt problem utgör våld mot kvinnor i politiken där trakasserier, tvång och hot förekommer baserat på deras kön, ålder och etnicitet.⁵² Då utvecklingen är blandad så är trafikljuset därför gul.

Portfölj

Under 2020 upprättades flera samarbeten. Det nya samarbetet med KtK är särskilt relevant då det omfattar både påverkan, kunskapsspridning och direkt eliminering av könsrelaterat våld.⁵³ Det nya samarbetet med NDI syftar till att minska våldet mot kvinnor inom politik på nationell och lokal nivå. Detta genom att arbeta med både män, kvinnor och ungdomar.⁵⁴ Denna portfölj är relevant men är nyutvecklad och har därför inte hunnit leverera resultat.

3.2.5 Mål 7: En mer demokratisk och effektiv poliskår

Strategimål

EU:s lägesrapport noterade att ”landet har en viss nivå av förberedelser/är måttligt förberett att tillämpa europeiska standarder” inom rättsstatsområdet och grundläggande rättigheter (kapitel 23) samt att “landet har en viss nivå av förberedelser i kampen mot organiserad brottslighet” (kapitel 24). Det övergripande lagstiftningsramverket beskrivs i stort sett vara i linje med europeiska standarder. Rapporten framhåller att arbetet för att implementera strategier mot organiserad brottslighet behöver fortsätta.⁵⁵ Utfallet är mot strategimålet är blandat vilket föranleder en gul markering.

⁴⁹ OSCE Survey on Violence Against Women, “Well-being and Safety of Women” North Macedonia, 2019, s. iv

⁵⁰ Insatsnummer: 14290. Strengthening women’s rights and participation in North Macedonia, 2020, s. 8, KlaraDia UM2020/15531/SKOP-24

⁵¹ Balkan Insight: COVID-19 and Domestic Abuse: When Home is not the Safest Place, 2020-04-21, <https://balkaninsight.com/2020/04/21/covid-19-and-domestic-abuse-when-home-is-not-the-safest-place/>

⁵² Insatsnummer: 14105. Advancing Gender Equality through Women’s Political Participation, 2020, s. 6, KlaraDia UM2020/09411/SKOP-18

⁵³ Insatsnummer: 14290. Strengthening women’s rights and women’s participation in NMK, Signed narrative application FINAL, KlaraDia UM2020/15531/SKOP-24

⁵⁴ Insatsnummer: 14105. Advancing Gender Equality through Women’s Political Participation s.13,14, KlaraDia UM2020/09411/SKOP-18

⁵⁵ EU Commission Staff Working Document, 2020, Dox: 005750/21, s. 16, 36

Portfölj

Under 2020 inledde den svenska Polismyndigheten och dess motsvarighet i Nordmakedonien en pilotstudie för att utröna möjligheterna till ett långsiktigt samarbete. Pandemin innebar dock att uppdraget behövde genomföras digitalt och orsakade också förseningar. Nordmakedoniens inrikesministerium har uttryckt intresse att samarbeta kring organiserad brottslighet kopplat till EU:s regelverk men projektutvecklingen är fortfarande i ett tidigt skede.⁵⁶

3.2.6 Mål 8: Ett mer pluralistiskt civilt samhälle inklusive politiska partier med stärkt folklig förankring

Strategimål

Regeringen verkar för att förbättra miljön för det civilsamhället att verka i och har stärkt den demokratiska samverkan genom att etablera en strukturerad dialog med civilsamhällesorganisationer (CSO). Denna dialog har även stöttat landets reformer för EU-integration. I detta förbättrade klimat har civilsamhällets roll och möjligheter att påverka beslutsfattande stärkts. Även om den övergripande situationen för civila samhället har stärkts finns det behov av en mer strukturerad strategi från regeringen och trafikljuset är därför gult.

Portfölj

Även om portföljen har ett tydligt jämställdhetsfokus så adresserar portföljen behovet av att stärka CSO:ernas roll brett. Fokusområdena är könsrelaterat våld, kvinnors ekonomiska egenmakt, kvinnors deltagande i det politiska och offentliga livet och i beslutsfattande positioner, samt ökad medvetenhet om EU:s anslutningsprocess.⁵⁷ Med bidrag från Sida verkar NDI med de flesta av de politiska partierna i parlamentet för att specifikt stärka kvinnors representation i ledande positioner.⁵⁸

Sidas stöd till UNOPS (United Nations Office for Project Services)/SEA Nordic Progress projekt har också inneburit stöd till ett flertal CSO:er.⁵⁹ Vidare finns även ett samarbete med Olof Palme Centre som omfattar ett 10-tal organisationer med fokus på arbetsrätts och invånarinflytande i kommunala beslut⁶⁰. Avslutningsvis så har Sida målsättningen att sluta avtal med EkoSvest under kvartal 1/2021 som är ett paraplyavtal där Sida kommer att kunna ha indirekt samarbete med ett större antal mindre CSO:er inom miljö- och klimatområdet. Portföljen är omfattande och adresserar strategimålet.

3.2.7 Mål 9: Förbättrade förutsättningar för demokratiskt ansvarsutkrävande och deltagande i politiska processer inklusive främjande av fria val

Strategimål

I juli 2020 genomfördes ett parlamentsval som utmynnade i att den sittande regeringskoalitionen fick förnyat förtroende om än med en bräcklig majoritet. Oberoende bedömare har dragit slutsatsen att valet överlag gick relativt korrekt till ur ett demokratiskt perspektiv, vilket får bedömas som ett styrkebesked med tanke på landets historia och den annorlunda inramningen med en pågående pandemi. Trots flera svagheter bedöms utvecklingen gå i rätt riktning, varför strategimålet är grönt.

⁵⁶ Progress Report – Digital Scoping Mission North Macedonia, s. 2-3, Dox: 045821/20

⁵⁷ Insatsnummer: 12591. Nordic Support for Progress to North Macedonia; List of awarded projects; KlaraDia UM2019/10178/SKOP- 25

⁵⁸ Insatsnummer: 14105. Advancing Women's Political Participation, Project Document, KlaraDia UM2020/09411/SKOP-18

⁵⁹ Insatsnummer: 12591. UNOPS/SEA. Dox ärendenummer: 18/000908.

⁶⁰ Insatsnummer: 12382. Olof Palme Center 2020-2021. Dox ärendenummer: 20/000234.

Portfölj

Sida har inlett ett samarbete med NDI som svar på behovet av stöd för att stärka det demokratiska ansvarsutkrävandet samt för att bidra till kvinnors ökade deltagande i politiska processer.⁶¹ Dessutom beslutade Sida om ett stöd till KtK⁶² och deras samarbete med lokala CSO-partner som också har bäring på detta strategimål. Sida bedöms ha en välutvecklad portfölj som dock ännu inte hunnit visa några resultat.

3.2.8 Mål 10: Friare och mer oberoende media*Strategimål*

Regeringen reglerar mediesektorn genom att säkerställa yttrandefrihet, strukturell pluralism, alla etniska gruppers modersmål och skydd av barn från skadligt medieinnehåll.⁶³ Dessa åtaganden återspeglas i medias hållbarhetsindex som indikerar framsteg på alla nivåer. Jämfört med 2018 har IREX "media sustainability index" för yttrandefrihet ökat markant från 1,94 till 2,44 under 2019, medan indexet för stödjande institutioner har ökat från 2,32 till 2,69. På IREX skala befinner sig därmed Nordmakedonien numera närmare "hållbar" än "ohållbar" och i paritet med t ex Kroatien.⁶⁴ Trenden mot ökad mediefrihet är tydligt positiv och trafikljuset är därför grönt.

Portfölj

Sida har ett regionalt samarbete om mediefrihet (BIRN), men inget stöd på bilateral nivå.

3.2.9 Mål 11: Att partnerländerna i högre grad uppfyller internationella och nationella åtaganden för mänskliga rättigheter, jämställdhet (inklusive EU:s strategi för jämställdhet), och icke-diskriminering*Strategimål*

Det juridiska ramverket för skydd av grundläggande rättigheterna är i stort sett i linje med europeisk standard. Antidiskrimineringslagen som antogs i oktober 2020 uppfyller EU:s krav och internationell standard, och förbjuder diskriminering baserat på ras, ursprung, nationalitet eller etnicitet, sexuell läggning, könsidentitet, religion, politisk tro eller annan grund.⁶⁵ Lagen ger civilsamhället större möjligheter att utföra sin roll som "watchdog" då implementeringen av lagen behöver följas upp. Nordmakedonien har ratificerat ILO:s (International Labour Organization) åtta kärnkonventioner och är det enda landet i regionen som har undertecknat Global Deal-initiativet för social dialog och inkluderande tillväxt.⁶⁶ Vidare ratificerades Istanbul-konventionen om könsrelaterat våld 2018.⁶⁷ Väsentliga framsteg har gjorts inom detta mål och trafikljuset är därför grönt.

Portfölj

Det nya samarbetet med UNWomen, "Gender Equality Facility", stödjer regeringen att stärka medvetenheten om jämställdhetsfrågor i den offentliga förvaltningen. De könsspecifika utmaningarna

⁶¹ Insatsnummer: 14105. National Democratic Institute (NDI). KlaraDia: UM2020/09411/SKOP-18

⁶² Insatsnummer: 14290. Kvinna-till-Kvinna (KtK). KlaraDia: UM2020/15531/SKOP

⁶³ Operational program of the Government of the Republic of North Macedonia 2020-2024, Dox: 005752/21, s. 26

⁶⁴ International Research & Exchanges Board (IREX): North Macedonia Media Sustainability Index 2019, <https://www.irex.org/sites/default/files/pdf/media-sustainability-index-europe-eurasia-2019-north-macedonia.pdf>

⁶⁵ Committee on the Elimination of Discrimination against Women; Information received from North Macedonia on follow-up to the concluding observations on its sixth periodic report*, 2020, s. 2

⁶⁶ The Global Deal, www.theglobaldeal.com

⁶⁷ Council of Europe: Chart of signatures and ratifications of Treaty 210, <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/210/signatures>

har förvärrats av de åtgärder som vidtagits för att hantera covid-19 pandemin. Detta projekt följer de internationella principerna för jämställdhetsanpassad återhämtning samt EU-kommissionens tio nyckelåtgärder för att främja jämställdhet och kvinnors ekonomiska egenmakt i krishantering och återhämtning till följd av covid-19.^{68,69} Portföljen anses relevant men nyutvecklad och har därför ännu ett gult trafikljus.

3.2.10 Mål 12: Kvinnor och män har i högre utsträckning samma makt att utforma sina liv

Strategimål

Jämställdhet är en prioritet i regeringens verksamhetsplan 2020-2024. Det är dock en utmaning att uppnå lika representation i det offentliga rummet, inklusive i beslutsfattande, och lika skydd enligt lagen. Befintliga hinder inkluderar könsstereotyper, traditionella uppfattningar om kvinnors roll, hög arbetslöshet bland kvinnor⁷⁰, samt institutionella hinder.

Inom många sektorer har arbetslösheten ökat till följd av covid-19 pandemin. Kvinnor har högre risk för att bli uppsagda då de är överrepresenterade när det gäller tillfälliga anställningar och deltidskontrakt.⁷¹ Detta försvagar kvinnors ställning ytterligare – både i samhället och i deras familjer, samt minskar deras makt och beslutsfattande. Utvecklingen inom detta strategimål är blandad och markeringen är därför gul.

Portfölj

De nyligen avtalade projekten med NDI om att främja kvinnors politiska deltagande och med KtK om att stärka kvinnors rättigheter och deltagande syftar till att stärka kvinnor och att underlätta för kvinnor att forma sina egna liv genom att möjliggöra kvinnors ekonomiska egenmakt och främja lika möjligheter på arbetsmarknaden. Dessutom är det existerande samarbetet med UNWomen om 'Gender responsive budgeting' relevant för detta mål. Två av de relevanta samarbetena för detta mål är nya och har därför inte hunnit uppvisa några resultat ännu. Portföljen är välutvecklad och bidrar till strategimålet.

3.2.11 Mål 13: Ökat förtroende och försoning mellan parterna i och mellan länderna

Strategimål

Den multietniska situationen i landet är idag lugn, om än bräcklig. De etniska spänningarna som utmynnade i Ohridavtalet 2001 utgör ett ramverk för att bevara samhällets multietniska karaktär samt säkerställa en rättvis representation av de etniska grupperna inom den offentliga förvaltningen. Regeringen menar dock att avtalet har inneburit att människor i alltför stor utsträckning har anställts baserat på etnicitet snarare än baserat på kompetens vilket man nu försöker åtgärda.⁷² Vidare visar aktuella erfarenheter på kvinnors viktiga roll i politiken och deras förmåga att samarbeta oavsett partitillhörighet och etnicitet. Ett exempel är den parlamentariska klubben för kvinnor som var en

⁶⁸ Insatsnummer: 12828. Gender mainstreaming advisory services to the North Macedonian administration at central level, s. 4, KlaraDia UM2017/38198/SKOP-13

⁶⁹ EU Commission: Gender Equality Experts recommend key actions for COVID-19 response and recovery for G7 leaders, 2020-05-12, https://ec.europa.eu/fpi/news/gender-equality-experts-recommend-key-actions-covid-19-response-and-recovery-g7-leaders_en

⁷⁰ The Global Economy: North Macedonia: Female unemployment, https://www.theglobaleconomy.com/Macedonia/Female_unemployment/

⁷¹ European Institute for Gender Equality, Economic hardship and gender, <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/economic-hardship-and-gender>

⁷² Operational program of the government of the Republic of North Macedonia 2020-2024, Dox: 005752/21, s. 36

drivkraft i framtagandet av ny lagstiftning inom områden som valkvotering, våld i hemmet och kvinnors hälsa.⁷³ Regeringen har även åtagit sig att öka kvinnors representation i ledande befattningar.⁷⁴ Regeringen arbetar proaktivt med försoning och trafikljuset är således grönt.

Portfölj

NDIs projekt med fokus på kvinnors politiska deltagande syftar till att stärka kvinnors roll för att främja gränsöverskridande partnerskap. Detta ökar förtroendet och försoningen mellan olika parter och etniciteter, vilket kan bidra till att uppnå mål som är av ömsesidigt intresse.⁷⁵ Även stödet till KtK har ett fokus på kvinnors deltagande som därmed kan bidra till fred och försoning. Det saknas dock ett samarbete som har specifik koppling till just försoning mellan etnicitet och länder. Portföljen är relevant men begränsad och därför är trafikljuset gult.

3.3 Stödområde 3: Förbättrad miljö och begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan och klimatförändringar

EU:s landrapport för Nordmakedonien konstaterar att den övergripande miljösituationen är bristfällig, även om begränsade framsteg har gjorts och miljöfrågor har blivit mer offentligt uppmärksammade.⁷⁶ Miljön har fortsatt låg politisk prioritet och genomförandet inom alla sektorer ligger efter. De största problemen är bristen på samordning och genomförande, låg institutionell kapacitet, otillräcklig fördelning av de offentliga resurserna och brister i efterlevnad av miljöstandarder och regelverk.⁷⁷ Det är också troligt att covid-19 har bidragit till denna situation genom att regeringen har prioriterat den ekonomiska återhämtningen framför miljöfrågor.

3.3.1 Mål 14: Att partnerländerna i högre grad uppfyller EU:s regelverk och internationella överenskommelser för miljö, klimat och energi

Strategimål

EU bedömer att landet till viss del är förberedd för EU-medlemskap inom miljö-, klimat- och energifrågor men att mer behöver genomföras.⁷⁸ Den nationella strategin för energiutveckling som antogs i december 2019 och den pågående utvecklingen av den nationella energi- och klimatplanen utgör framsteg. Nordmakedonien är det första landet på västra Balkan att anta en målsättning att avveckla kol före 2030⁷⁹, men genomförandet kommer att bli en utmaning. Den är också positivt att en ny klimatlagstiftning och strategi håller på att utvecklas, men anpassningen till EU:s juridiska ramverk är fortfarande i ett tidigt skede och genomförandet av Paris-avtalet kräver större ansträngningar.⁸⁰ EU:s lägesrapport för 2020 rekommenderar att landet ökar ambitionerna avsevärt mot en grön omställning.⁸¹ Institutioner på både central och lokal nivå saknar dock kapacitet att fullgöra sitt miljöansvar både gällande genomförande och uppföljning. Dessutom är luftföroreningar en brännande

⁷³ Insatsnummer: 14105. National Democratic Institute, Macedonia why we need women in politics, s. 5, KlaraDia UM2020/09411/SKOP-16

⁷⁴ Operational program of the government of the Republic of North Macedonia 2020-2024, Dox: 005752/21, s. 30

⁷⁵ Insatsnummer: 14105. Advancing Gender Equality through Women's Political Participation, s.1, KlaraDia UM2020/09411/SKOP-18

⁷⁶ EU Commission Staff Working Document, 2020, Dox: 005750/21, s. 92

⁷⁷ EU Commission Staff Working Document, 2020, Dox: 005750/21

⁷⁸ EU Commission Staff Working Document, 2020, Dox: 005750/21, s. 98

⁷⁹ The strategy for energy development of the Republic of North Macedonia until 2040. Klaradia: UM2020/30073/SKOP-3

⁸⁰ EU Commission Staff Working Document, 2020, Dox: 005750/21, s. 94

⁸¹ EU Commission Staff Working Document, 2020, Dox: 005750/21, s. 92

fråga med föroreningsnivåer som kraftigt överskrider WHO:s rekommendationer.⁸² Inom luftföroreningar behöver bl. a. det nationella nätverket för övervakning av luftkvaliteten stärkas för att säkerställa enhetlig insamling av data. Utvecklingen inom detta strategimål är blandad och därför är trafikljuset är gul.

Portfölj

Sida stödjer sedan 2018 ett institutionellt samarbete mellan Naturvårdsverket⁸³ och Nordmakedoniens ministerium för miljö och fysisk planering som dock kraftigt försenades ifjol på grund av covid-19. Samarbetet fokuserar på naturskydd, tekniskt kapacitetsstöd, strategiska investeringar i mätinstrument och programvara för luftkvalitet och miljöskydd, samt anpassning till EU:s miljö- och klimatdirektiv. Det UNDP-ledda⁸⁴ projektet för förbättrad luftkvalitet i Skopje stödjer också en anpassning till EU:s standarder. Projektet verkar för nya metoder för bostadsuppvärmning, som är en viktig föroreningskälla. Markeringen är gul då genomförandet blev kraftigt försenad under 2020.

3.3.2 Mål 15: Stärkt miljömässigt ansvarstagande hos allmänhet, näringsliv och civilsamhälle

Strategimål

Miljö- och klimatförändringsfrågor har synliggjorts mer på senare tid genom offentliga påtryckningar och rapportering i media. Allmänhetens engagemang och medvetenhet är ändå lågt och det verkar saknas en känsla av brådska och ansvar. Den institutionella dialogen med civilsamhället har dock ökat, men tillgången till information, allmänhetens deltagande och samråd i beslutsprocesser behöver dock förbättras.⁸⁵ Lokala miljöorganisationer saknar i allmänhet kapacitet och finansiering för en hållbar offentlig närvaro. Landets första Aarhus Centre⁸⁶ har nu inrättats för att stödja allmänhetens deltagande i miljöfrågor, men det krävs fler och omfattande åtgärder för att öka miljömedvetenheten hos allmänheten och beslutsfattare. Utvecklingen är blandad och således bedöms trafikljuset som gult.

Portfölj

Sida bidrar till att öka allmänhetens medvetenhet och deltagande i beslutsfattande, samt skapa förutsättningar för ett mer proaktivt civilt samhälle. Ett nytt samarbete med UNICEF⁸⁷ från december 2020 fokuserar på att öka miljömedvetenheten och stärka kompetensen hos skolbarn i alla åldersgrupper med syfte att öka allmänhetens deltagande i miljöfrågor. Det UNDP⁸⁸-genomförda luftkvalitetsprojektet bidrar också med en komponent som är specifikt inriktad på allmänhetens medvetenhet. Medvetenheten hos såväl allmänheten, civilsamhället och media tenderar att vara begränsad både avseende luftföroreningarnas effekter och uppkomst samt hur problemen kan hanteras. Under 2020 har Sida inlett dialog med den lokala miljöorganisationen EkoSvest, vilket förväntas leda till ett avtal 2021. Samarbetet syftar till att stärka och ge miljöorganisationer möjlighet att delta i klimatrelaterat beslutsfattande och öka allmänhetens medvetenhet om en grön omställning. Portföljen håller på att byggas upp och är därför fortfarande gul.

⁸² UNEP: The most polluted capital in Europe, you didn't even know about, 2018-11-28, <https://www.unenvironment.org/news-and-stories/story/most-polluted-capital-europe-you-didnt-even-know-about>

⁸³ Insatsnummer: 11574. Naturvårdsverket. KlaraDia: UM2020/30072/SKOP

⁸⁴ Insatsnummer: 12145. United Nations Development Programme (UNDP). KlaraDia: UM2019/25474/SKOP

⁸⁵ EU Commission Staff Working Document, 2020, Dox: 005750/21, s. 92, 98

⁸⁶ <https://aarhus.osce.org/north-macedonia/aarhus-centre-skopje>

⁸⁷ Insatsnummer: 14214. UNICEF. KlaraDia: UM2020/30074/SKOP

⁸⁸ Insatsnummer: 12145. UNDP. KlaraDia: UM2019/25474/SKOP

3.3.3 Mål 16: Mer hållbar samhällsservice inom områden som vatten och avlopp, avfallshantering, energieffektivisering och förnybar energi

Strategimål

När det gäller vattenkvalitet har begränsade framsteg uppnåtts och betydande ansträngningar och investeringar kommer att behövas som krävs för att genomföra EU:s regelverk. Dessutom är avfallshantering fortfarande en utmaning och på grund av administrativa och ekonomiska hinder har processen att inrätta ett integrerat regionalt system försenats.⁸⁹ Dessutom är energieffektiviteten och produktionen av förnybar energi fortfarande låg. Effekten av begränsade offentliga tjänster är främst märkbara på lokal nivå. Även om några kommuner gör stora ansträngningar, saknar kommuner ofta både ekonomiska och personella resurser för att planera och genomföra infrastrukturprojekt, miljöskydd och tillhandahålla tjänster av hög kvalitet.⁹⁰ Den nyligen antagna energistrategin banar dock väg för en positiv utveckling då en stor naturlig potential för att utveckla gröna energilösningar finns. Det har skett förbättringar men det finns fortfarande stora utmaningar och således är trafikljuset gult.

Portfölj

Sidas samarbete med UNDP⁹¹ syftar till att stärka den kommunala kapaciteten för genomförande av investeringsprojekt. Det finns medel för investeringar men det saknas ofta kvalitativ teknisk dokumentation av möjliga projektförslag. UNDP har gjort två utlysningar och 84 respektive 72 procent av landets 81 kommuner har kunnat lämna in ansökningar där 56 projekt har erhållit medel.⁹² Det är ännu för tidigt för att bedöma om dessa projekt faktiskt erhåller finansiering för genomförande. Slutligen har ett kommunalt utvecklingsindex utvecklats inom UNDP-projektet för att mäta de framsteg som gjorts inom tjänsteleverans på kommunal nivå. Portföljen är väl utvecklad och trafikljuset är därför grönt.

4 Implikationer

Under 2020 har fler än hälften av insatserna begärt förlängningar utan nya medel på grund av covid-19, vilket innebär att genomförandet av programaktiviteter har avtagit avsevärt i flera samarbeten. Sida förutser att förmågan att nyttja medel kommer att vara fortsatt reducerad under 2021, även om genomförandet av vissa samarbeten kommer fortsätta utan inbromsning.

En ny strategi förväntas antas under 2021. Flera lärdomar kan dras från implementeringen av den nuvarande strategin. Verksamheten i Nordmakedonien återstartades först 2017 och portföljen är nu välutvecklad inom stödområde 2 (DEMO/MR) och inom stödområde 2 (miljö och klimat) och nu utförs ett proaktivt arbete med att även utveckla stödområde 1 (ekonomisk utveckling). Då den nya strategin förväntas ha färre mål, kommer det att möjliggöra ett tydligare fokus och förenkla måluppfyllelsen. Vidare har Sidas samarbetspartners främst varit multilaterala organisationer, internationella civilsamhällsorganisationer och svenska offentliga aktörer. Denna utveckling har varit motiverad då portföljen har byggts upp på relativt kort tid och Sida har goda erfarenheter av dessa aktörer. Sida gör dock bedömningen att det är relevant att med tiden öka omfattningen insatser med direkt lokalt ägarskap för att än mer bidra till långsiktigt hållbara resultat och institutionsbyggande.

⁸⁹ EU Commission Staff Working Document, 2020, Dox: 005750/21, s. 93, 98

⁹⁰ United Nations: North Macedonia Voluntary National Review 2020, https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/26388VNR_2020_Macedonia_Report.pdf

⁹¹ Insatsnummer: 12379. UNDP. KlaraDia: UM2018/42703/SKOP

⁹² Insatsnummer: 12379. UNDP. KlaraDia: UM2018/42703/SKOP-20

Således har Sida för avsikt att öka andelen lokala partner, både civilsamhällesorganisationer och myndigheter. Ett steg i den riktningen skulle vara ett samarbete med den lokala miljöorganisationen Ekosvest som planeras till kvartal 1/2021. Stödet innefattar en lovande struktur för att kunna nå ett flertal mindre lokala aktörer.

Den nya strategin förväntas innebära att portföljen behöver anpassas till delvis nya prioriteringar. Operationaliseringen av den nya strategin kommer att omfatta analysarbete som också kan leda till viss omorientering av verksamheten. Till exempel kommer ytterligare analyser om multidimensionell fattigdom och av hur bredare relationer mellan Sverige och Nordmakedonien kan stärkas att genomföras och likaså hur anti-korruption kan integreras i arbetet. Sida planerar också att samla samarbetspartner för att diskutera svenska prioriteringar med syfte att öka medvetenheten och förståelsen, men också för att bygga på lärdomar från nuvarande strategi. Mötena kan tentativt ha fokus på antikorruption, jämställdhet och miljö/klimat/energi.

Avslutningsvis finns ännu inget specifikt samarbete som fokuserar på korruption som utvecklingshinder, även om det finns samarbeten som indirekt adresserar denna fråga. Inom ramen för den nya strategin kommer möjligheter till insatser som direkt kopplar till denna tematik särskilt undersökas. Ett annat område som Sida särskilt uppmärksammat för framtiden är stöd till mediasektorn för att ytterligare stärka yttrandefrihet.

Bilaga 1: Rapport P6 finansiellt år 2020

All data in report is per December 31, 2020. It is an annex to the Strategy Report for North Macedonia submitted to the Ministry of Foreign Affairs.

Average Annual Strategy Amount 2020: 1 274 571 KSEK

Total Strategy Outcome 2020: 59 000 KSEK

Table 1. Financial Overview 2020 per Area of Support/Objective in Strategy			
Strategi	Stödområde	Mål	Utbetalat 2020
Strategy	Areas of Support	Objective	Outcome 2020 (KSEK)
Reform cooperation with Eastern Europe, the Western Balkans and Turkey 2014-2020	Total		59 000
	Western Balkans: Enhanced economic integration with the EU and development of market economy	Western Balkans: Strengthened capacity of institutions for economic integration with the EU	-62
		Western Balkans: Competitive small and medium-sized enterprises that make up a larger part of the economy	3 750
		Total	3 688
	Western Balkans: Strengthened democracy, greater respect for human rights and a more fully developed state under the rule of law focusing on increased enjoyment of human rights and greater opportunities to exercise democratic influence	Western Balkans: To bring partner countries closer to meeting international and national commitments to human rights, gender equality (including the EU strategy for gender equality), and non-discrimination	7 664
		Western Balkans: Women and men more often have the same power to shape society and their own lives	2 044
		Western Balkans: A more diverse civil society including political parties with strong popular support	1 900
		Western Balkans: Improved conditions for democratic accountability and participation in political processes, including the promotion of free elections	5 918
		Total	17 525

	Western Balkans: Strengthened democracy, greater respect for human rights and a more fully developed state under the rule of law focusing on strengthened public administration and judicial systems	Western Balkans: A more efficient public management with the administrative capacity to implement reforms for EU integration	11 217
		Western Balkans: Public services delivered with better quality based on principles of non-discrimination and equal rights and with less corruption	7 745
		Western Balkans: A more efficient judiciary, which to a greater extent guarantees the right to a fair trial, in accordance with European standards	960
		Western Balkans: Reduced gender-based violence, hate crimes and human trafficking	2 323
		Western Balkans: A more democratic and efficient police force	1 200
		Total	23 445
	Western Balkans: A better environment, reduced climate impact and enhanced resilience to environmental impact and climate change	Western Balkans: To bring partner countries closer to meeting EU regulations and international agreements on the environment, climate and energy	8 255
		Western Balkans: Strengthened environmental responsibility among the public, business and civil society	3 186
		Western Balkans: More sustainable public services in areas such as water and sanitation, waste management, energy efficiency and renewable energy	2 900
		Total	14 341

Table 2. Total Strategy Amount and Disbursed Amount During the Strategy Period (KSEK)

Strategy is in its 8th year with total duration of 8 years.

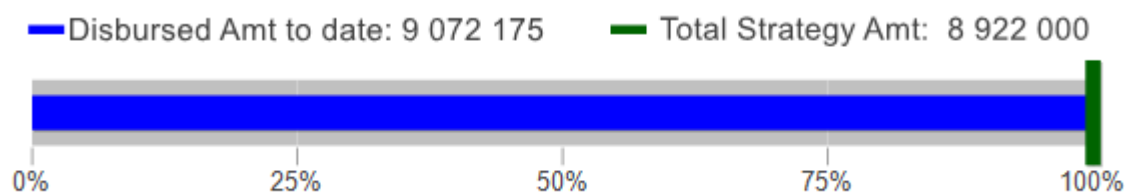
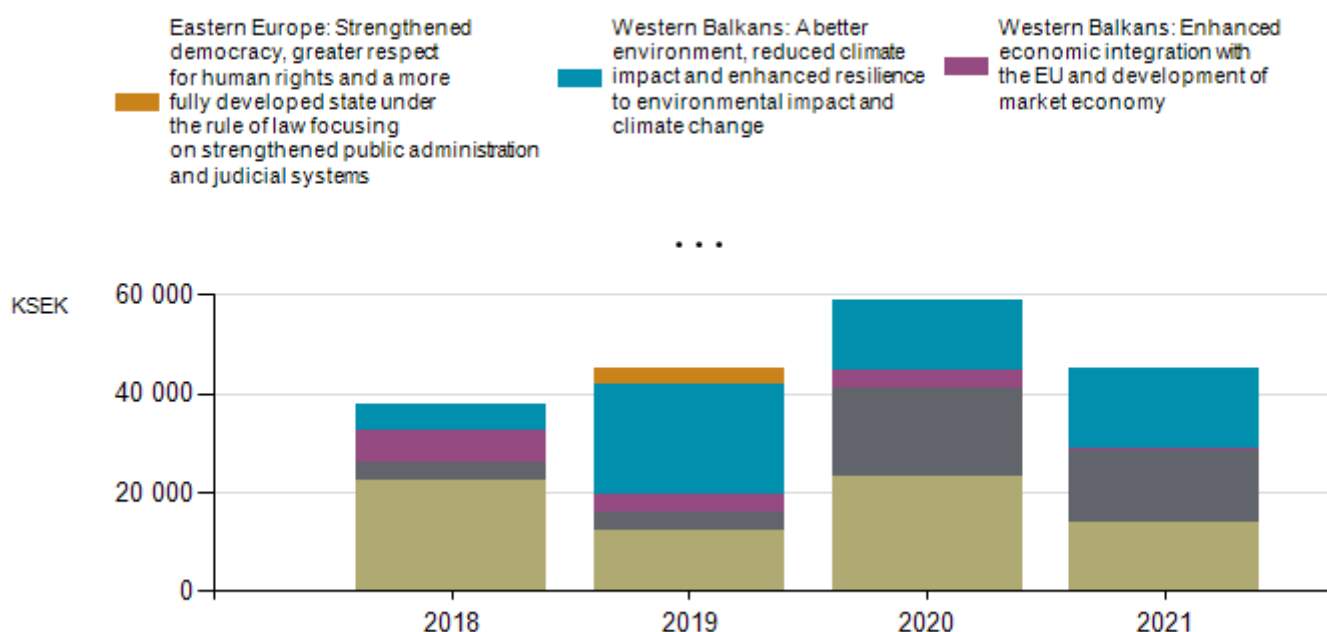

Table 3. Agreed Amounts per Area of Support for the Strategy Period

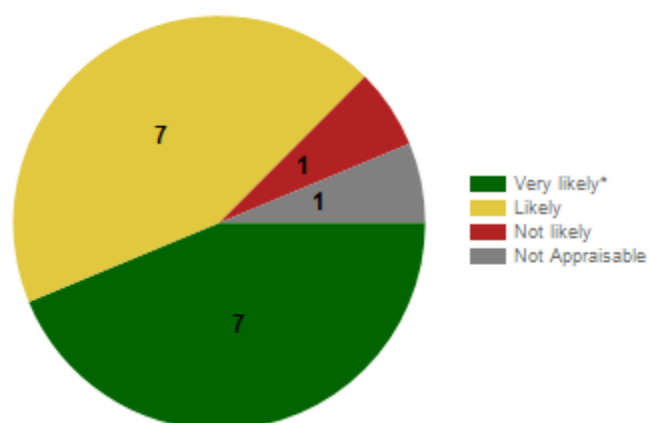
Information on area of support/objective in strategies was phased into Sida's systems starting 2012, but is incomplete up to 2015. This relates only to system generated data. Sidas contributions have always been assessed in relation to decided strategies incl. areas of support and objective (and previously areas and subareas). Correct information on division per area of support for 2015 and earlier is available in the previous strategy reports.

Table 4. Assessment of the Likelihood of Achieving the Contribution Objectives

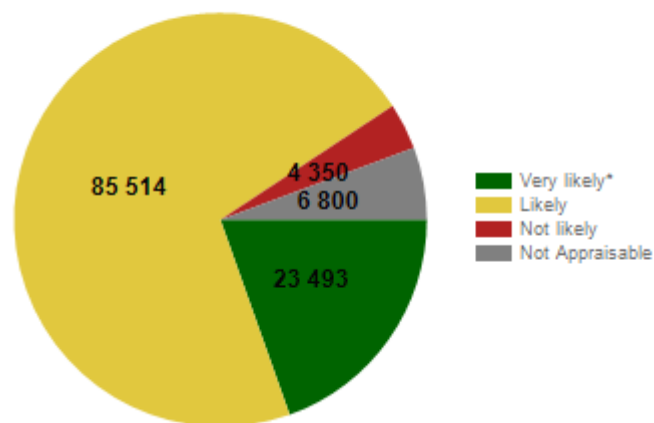
The two pie charts show the assessments of the likelihood of achieving the objectives of the contributions included in the strategy portfolio as per (4.1) contributions and (4.2) accumulated disbursed amount. The data is system-generated and aggregated based on the *Conclusion on Performance* (CoP) in Trac. In connection with the CoP, the question of the likelihood of achieving the contribution objective is answered according to a four-point scale, namely:

1. Very likely
2. Likely
3. Not likely
4. Not appraisable¹

4.1 As per Contribution

4.2 As per Accumulated Disbursed Amount (KSEK)

* Agreements newer than one year are assessed as "very likely" by default.

** Assessments made in Trac 6 have not been migrated since some questions in Trac 7.0 are new and have no equivalent in earlier versions of Trac. Therefore, the assessments made in Trac 6 are grey.

¹ Assessment "Not appraisable" is justified in cases when:

- There is not enough data to make an assessment (eg in difficult environments or late reports)
- The context of the contribution has changed significantly (eg natural disaster, coup d'état, extensive staff change of partner, corruption claim or similar.)
- The contribution itself has changed significantly (eg, the goal, scope, or timeframe of the contribution has been changed)

Table 5. Outcome on All Appropriations in the Selected Country/Region
(incl. Country Allocation)

	Anslagspost	Utfall 2020 (KSEK)	Avtalad bemyndiganderam (KSEK)
ID03 Partner country ENG	Appropriation	Outcome 2020 (KSEK)	Agreed frame of Outstanding commitments (KSEK)
North Macedonia	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	1 424	0
	115 Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet (7 1:1.23)	59 000	72 697
	33 Strategiskt inriktade bidrag	348	0
	Total	60 772	72 697

The first three digits is a Sida-internal code. The numbers in brackets after the title is the appropriation number in the Swedish state budget, for example (7 1:1.6) is expenditure area 7, appropriation area 1:1, appropriation 6 = Asia. Appropriations 30, 31 and 33 are managed by the MFA and administered by Sida.